

MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

KATEDRA : Sociální pedagogiky

Praxe v sociální práci

Brno 2019

Nováková Petra
20655
SOCP

Organizace, ve které byla praxe vykonávána:

Zámek Břežany, příspěvková organizace, (Chráněné bydlení Šanov)

Břežany 1, 671 65 Břežany,
domov pro osoby s mentálním postižením všech stupňů.
Tel: 515 277 111
e-mail: info@zamekbrezany.cz
web: www.zamekbrezany.cz

Charakteristika organizace:

Zámek Břežany poskytuje tři registrované sociální služby. Jedná se o dvě pobytové služby – domov pro osoby se zdravotním postižením podle § 48 a chráněné bydlení podle § 51 zákona a jednu ambulantní službu denní stacionář dle § 46 zákona č. 108/2006 Sb.

Poslání domova pro osoby se zdravotním postižením

Zámek Břežany je domov pro osoby s mentálním postižením všech stupňů. Posláním zařízení je vytvořit plnohodnotný náhradní domov, kde se život přibližuje co nejvíce přirozenému životu a kde podpora rozvíjí individualitu a schopnosti obyvatel.

Cílová skupina:

Služba je poskytována mládeži od 16 let a dospělým osobám – s mentálním postižením a s kombinovanými vadami až do smrti

Uchazeči mohou být z celé republiky, přednostně jsou přijímáni uchazeči z Jihomoravského kraje. Kvalitní služby nemůže Zámek Břežany poskytnou zájemcům:

- jejichž aktuální zdravotní stav vyžaduje poskytování péče ve zdravotnickém zařízení
- s autistickými rysy
- s těžkými psychiatrickými onemocněními / např. schizofrenie../
- s agresivními sklony, ohrožujícími sebe nebo okolí
- s těžkým stupněm specifických smyslových vad / zrakové postižení, sluchové postižení, vady řeči /
- s nasogasterickou sondou
- alkoholikům a osobám, které mají problémy s jinými návykovými látkami

Klient si podá písemnou žádost, kde musí být zdravotní dokumentace a vyjádření lékaře (nesmí být žádné onemocnění viz seznam výše). Pokud je klient vybrán, musí ještě podstoupit přímé jednání se sociálním pracovníkem, tohoto jednání se účastní i opatrovník klienta (z mé zkušenosti mohu říci, že většina opatrovníků nejsou rodiče, pokud jsou klienti schopni se vyjádřit k této otázce, tak si opatrovníka vybírají sami, samozřejmě po dosažení 18 let.), klient vyplní dotazník, na základě všech těchto dokumentů je klient buď přijat, nebo ne.

Poslání služby chráněné bydlení

Posláním chráněného bydlení Šanov je poskytování přiměřené míry podpory osobám s mentálním postižením od 19 let věku, které potřebují individuální podporu v každodenním životě. Služba je poskytována s ohledem na respektování práv a zachování lidské důstojnosti uživatelů. Usilujeme o co největší samostatnost uživatelů, snižování závislosti uživatelů na službě a podporujeme

maximální možné využívání veřejných služeb a institucí.

Cílová skupina:

Služba je poskytována osobám s mentálním postižením, které potřebují individuální podporu v každodenním životě. Věková hranice pro přijetí je 19 let.

Cílem služby je:

- Podpora samostatnosti, nezávislosti, individuálního rozvoje
Snaží se, aby se každý uživatel naučil využívat maximum svých schopností a stal se co nejméně závislý na pomoci svého okolí.
- Začlenit se do běžného života v přirozeném prostředí
Podporují uživatele, aby své aktivity, zájmy, kontakty a vztahy nacházeli mimo chráněné bydlení.
- Podpora uživatelů v uplatnění se na volném trhu práce
Snaží se společně s uživateli najít vhodné pracovní uplatnění formou brigád v obci nebo podporovaného zaměstnání ve firmách na Znojemsku.
- Poskytnout uživateli podporu na jeho cestě k samostatnému bydlení

Poslání služby denní stacionář

Posláním sociální služby denní stacionář je podpora samostatnosti uživatelů, nabídka aktivního a zajímavého naplnění času a začlenění uživatelů do běžného způsobu života svých vrstevníků. V průběhu poskytování služby klademe důraz na individuální potřeby uživatele, za pomoci vzdělávacích, terapeutických a volnočasových činností podporujeme a rozvíjíme jeho dovednosti a schopnosti.

Cílová skupina:

Sociální služba je poskytována dětem od 6 let věku, mladým lidem a dospělým osobám ve věku do 40 let s mentálním a kombinovaným postižením, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení a jejichž situace vyžaduje pravidelnou podporu a poskytování ambulantní sociální služby.

Vlastní praxe:

Praxi jsem měla rozdělenou do dvou částí. První část praxe se konala přímo na Zámku v Břežanech a druhá část probíhala v chráněném bydlení Šanov.

První část praxe :

První část praxe jsem byla na Zámku Břežany. Byla jsem velmi překvapena v jak krásném prostředí jsem se ocitla, než jsem se seznámila s celým prostředím, tak mi to trvalo celý den, doprovod mi dělala jedna z klientek Julie, byla velmi výřečná, takže mě neboleli jenom nohy.

Na zámku jsou pokoje rozděleny podle postižení klientů, od méně postižených až po velmi těžké postižení. Pokoje jsou označovány jako domácnost a číslo. Každá domácnost má většinou čtyři klienty, je zde sociální zařízení, které je vždy přizpůsobeno postižením klientů, je tu normální sprchový kout, ale i pojízdná koupací vana, v domácnostech se nachází i televize. Pokud jsou klienti mobilní, je tu pro ně i stůl a židle, pokud jsou klienti imobilní, mají na pokoji i sedací pytle a jiné pomůcky, aby nebyli pouze na posteli.

Na zámku se nachází velký výřivkový bazén, který slouží na rehabilitaci a nachází se zde venkovní bazén a je tu velký sportovní areál. Kromě toho, že se zde nachází normální třídy, kde probíhají kurzy doplňující vzdělání, je zde i rehabilitační třída. Hrnčířská dílna, keramická dílna, tkalcovská dílna, stolařská dílna, posilovna, kuchyňka, úsek zájmových a aktivizačních činností.

Jako svou praxi jsem si vybrala keramickou dílnu, protože k této činnosti mám velmi blízko. Keramickou dílnu vede jedna pracovnice sociálních služeb, počet klientů na den je 8 -10. Dílna je v provozu od pondělí do pátku dopoledne, ve středu je otevřena i odpoledne.

1. den – seznámení se s prostředím zámku Břežany, s keramickou dílnou, jejími klienty a domluvou na strávený čas, a jaké výrobky si spolu vyrobíme.
2. Den - výroba keramické misky pomocí sádrové formy. Každý si vybral sádrovou formu o velikosti jaká se jim líbila, natlačili do ní kus hlíny a potom tlačáním a uhlazováním vyplnili vnitřek formy. Hlína musela mít určitou tloušťku a musela být dobře uhlazena, konečné uhlazování se provádělo pomocí vody, až si byli klienti jisti, že jsou se svou prací hotovy, obrátili formu vzhůru nohami a pomocí bouchání na dno jim vytvořená miska vypadla jako dobře upečená bábovka. Každý si svou misku na dně označil svou značkou, kterou měl přidělenou a zažitou, aby si ji příště poznal a dal misku na sušení k oknu.
3. Den -volba barvy. Klienti se museli rozhodnout jak si usušenou misku nabarví, jaké barvy použijí, myslím si, že tato činnost pro ně byla velmi obtížná, protože většina z nich nebyla schopna se rozhodnout. Barvy na keramiku totiž v přírodním stavu vypadají jinak jak po vypálení, takže jim bylo velmi těžké vysvětlit jakou barvu si mají představit, že když teď mají růžovou, tak potom to bude krásně zelená. Výběr barev trval déle než nanášení samotných barev na misku. Potom nás už čekalo pouze vypalování, klienti své výrobky zanesli k peci, do pece sem je už musela dávat já, aby si klienti neublížili.
4. Den - Po vypálení bylo zajímavé sledovat klienty, jak byli překvapeni, jakou to vlastně vytvořili mističku. Všem se to velmi líbilo. Na závěr jsme si povídali, komu mističku dají, nebo kam si ji vystaví a už se těšili na další výtvar, který budeme dělat.
5. Den – abychom se mohli pustit do dalšího výtvaru, museli jsme jít do zámecké zahrady a trochu tam splanýrovat zahrádku. Potřebovali jsme totiž různé druhy trávy a spadáných listů a dalších přírodnin, které se nám líbili. Poté jsme si vyrobily z hlíny placku, kterou jsme vytvarovali do tvaru domečku i se stříškou a okýnky a pomocí venkovního materiálu , který jsme obtiskli na domeček, jsme si ho vyzdobili. Na barvení jsme nyní použili jinou techniku a to práškové barvy, která se nanasla pouze na určitá místa. Poté jsme vše odnesli do pece. A udělali si naši výstavu. Klienti si donesli všechny výrobky, které jsme spolu vyrobili do hlavní budovy, kde jsme postavili dlouhý stůl, na který jsme výrobky vystavili, aby se na ně mohli přijít podívat i klienti, kteří jsou imobilní a nemohou navštěvovat keramickou a výtvarnou dílnu. Poté jsme si dali malé občerstvení a rozloučili jsme se, protože mě čekala druhá část praxe, která se uskutečnila v chráněném bydlení v Šanově.

Druhá část praxe :

Druhou část praxe jsem byla v chráněném bydlení Šanov, pobytová služba pro osoby s mentálním postižením. Chráněné bydlení se nacházelo na kraji vesnice Šanov a bylo složeno ze dvou menších rodinných domečků, kteří byly barevně odlišeny.

V domečkách bydlí 11 klientů buď v jednom pokoji nebo v malé garsonce. Jedno pokoje mají společné sociální zařízení. Součástí garsonky je i sociální zařízení, kuchyňka a pračka a malá předsíňka, v garsonce jsou ubytováni dva klienti. Klienti si sami vybrali, zda chtějí bydlet sami nebo po dvou. V jednom z domečků se nachází místnost sociálních pracovnic, na jedenáct klientů jsou zde tři soc.pracovnice, které se střídají na ranní a odpolední, pouze víkendy jsou

dvanáctihodinové. V noci jsou klienti na domečkách sami, pokud by se něco stalo mají pohotovostní mobil, který je napojen přímo na sociální pracovníci, která bydlí přímo v dědině. Klienti se přes týden stravují z donáškové stravy, o víkendech si sami vaří (pod dozorem sociální pracovníce), jsou nuceni si chodit sami nakupovat.

Poslání :

Posláním Chráněného bydlení Šanov je poskytování přiměřené míry podpory osobám s mentálním postižením od 19 let věku, které potřebují individuální podporu v každodenním životě. Služba je poskytována s ohledem na respektování práv a zachování lidské důstojnosti uživatelů. Usilujeme o co největší samostatnost uživatelů, snižování závislosti uživatelů na službě a podporujeme maximální možné využívání veřejných služeb a institucí.

Cíl služby

- Podpora samostatnosti, nezávislosti, individuálního rozvoje.
- Začlenit se do běžného života v přirozeném prostředí.
- Podpora uživatelů v uplatnění se na volném trhu práce.
- Poskytnout uživateli podporu na jeho cestě k podporovanému bydlení.

Cílová skupina

Služba je poskytována osobám s mentálním postižením, které potřebují individuální podporu v každodenním životě. Věková hranice pro přijetí je 19 let.

Službu neposkytují:

- Osobám, které nespádají do cílové skupiny: osobám s těžkým a hlubokým stupněm mentálního postižení.
- Osobám, které spadají do cílové skupiny, ale:

1. Zdravotní stav osoby vyžaduje poskytnutí ústavní péče ve zdravotnickém zařízení.
2. Osoba není schopna pobytu v zařízení sociálních služeb z důvodu akutní infekční nemoci.
3. Chování osoby by z důvodu duševní poruchy nebo poruchy chování závažným způsobem narušovalo kolektivní soužití.

Služby jsou poskytovány při dodržování těchto zásad

• Zásada nezávislosti

Při poskytování služby uživateli stavíme na dovednostech a schopnostech uživatele, snažíme se o jeho osobní rozvoj a budujeme nezávislost na službě. Pracovníci vedou uživatele k využívání zdrojů

vně služby (cestování hromadnou dopravou, nakupování v obchodech a využívání veřejných služeb). Cíleně pracujeme na přechodu uživatelů do samostatného bydlení.

- **Zásada individuálního přístupu**

Uživatelům poskytujeme tolik podpory, kolik potřebuje (tzn. ne méně, ale ani více).

- **Zásada práva a autonomie**

Pracovníci služby respektují osobnost každého uživatele, podporují jej v naplňování jeho lidských práv a svobod.

- **Zásada partnerství**

Se zájemcem o službu a dále pak s uživatelem vyjednáváme o službě (individuální plánování služby). Pracovníci usilují o transparentní spolupráci s uživateli, která má směřovat k dosažení dohody. Uživatele považujeme za rovnocenného partnera pracovního týmu.

- **Zásada respektování rozhodnutí uživatele**

Pracovníci podporují uživatele v uplatňování vlastní vůle a respektují rozhodnutí uživatele. Společně diskutujeme a scházíme se na společných poradách. Každý může přijít s připomínkami, návrhy apod. Uživatel má možnost rozhodovat o svém životním stylu, být zodpovědný za svůj život a svá rozhodnutí a vyjadřovat své potřeby a přání, to vše v rámci mezí, které obecně platí pro celou společnost.

Poskytované služby

- Ubytování v jednolůžkových a dvojlůžkových pokojích (klienti si své pokoje mohou dovybavit a odekorovat dle svých představ).
- Stravování a pomoc při zajištění stravy.
- Návčik dovedností při zvládnání péče o svou vlastní osobu (vaření, praní, žehlení, úklidy, poznávání hodnoty peněz).
- Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím (návštěvy divadel, koncertů, výlety, sportovní akce, ...).
- Pomoc při uplatňování svých práv a při obstarávání osobních záležitostí (jednání na úřadech, spolupráce s APZ, ...).
- Volnočasové aktivity, vzdělávání (ruční práce, sport, hudba, pěstitelství, chov drobných domácích zvířat, ...).
- Pomoc při osobní hygieně a poskytnutí podmínek pro osobní hygienu.

1. Den - Než jsem dojela do chráněného bydlení, tak jsem se emailem nahlásila, aby o mě klienti zařízení věděli a souhlasili s mou praxí. Abych se seznámila se všemi klienty musela jsem svou praxi plánovat na víkend, kdy jsou všichni doma. Všichni už na mě čekali i když už bylo ráno. Představili jsme se a navzájem si sdělili, co kdo dělá. Takže jsem se dozvěděla, že kluci pracují pro stavební společnost v místě bydliště a tři klientky pracují ve Znojmě v Oděvě, do Znojma dojíždějí sami, dokonce se budí i několik hodin dřív, jenom aby nezaspali na autobus. Práci jim sehnala liga vozíčkářů Znojmo. Po krátkém seznámení jsem musela obejít všechny pokoje a podívat se jak kdo bydlí. Od 10 hodin začala služba pro ten den vařit pro všechny oběd (pórková polévka a zapékané těstoviny), všechny recepty měli nafocené a napsané u nich množství (jednotlivé kroky byli nafoceny, na první straně byli nafoceny všechny ingredience, které budou potřeba, pytlíky těstovin – vedle počet, hrnec s

vodou, která byla na sporáku a vařila se, další obrázek byl, přidat sůl a těstoviny, scezení těstovin provedla sociální pracovnice, dále byl obrázek se zapékací mísou a s klobásami, trouba, na které byla nastavena teplota a čas po kterou se budou těstoviny zapékat až do finálního výrobku), mezi tím jsme se domluvili a vyrazili na procházku po dědině, dozvěděla jsem se, kde mají nová štěňátka, kde se narodilo miminko a kde má kdo jaké kamarády. Bylo vidět, že většina obyvatelů dědiny si zvykla na obyvatele chráněného bydlení a ještě se s nimi skamarádila. Někteří využívají klienty na brigádnické práce, jako okopávání záhonků, sekání trávy a další, za tyto služby jim platí, nebo jim dávají úrodu. Musím říct, že i děti, které jsme na procházce potkávali, se ke klientům chovali moc hezky. Po obědě jsme si společně uvařili kávičku a při dívání na televizi jsme si povídali o jejich životech, rodině, o opatrovnících a jejich láskách. Čas nám tak rychle utíkal, že jsem ani nepostřehla, že už je večer a musím jet domů.

2. Den – Musela jsem dorazit již brzy ráno, protože mě děvčata chtěla pohostit a nachystala pro mě snídani (musím říct, že během této praxe jsem hodně přibrala). Poté nás opět čekalo vaření podle obrázkových receptů a protože byla večere, tak jsme si udělali řízek a bramborovou kaši a polévku s nudlemi. Po obědě se kluci postarali o nádobí a my s holkami jsme si udělali malou siestu. Holky se mě snažili naučit paličkování, ale tato činnost mi nešla, zdálo se mim, že je tam zbytečně moc paliček. Odpoledne jsme zašli na procházku a pozeptat se sousedů, zda nebudou v týdnu potřebovat nějakou práci. Po večeři jsem za tmy odjížděla domů.
3. Den jsem se věnovala papírové práci, seznámila jsme se se standardy, které musí sociální pracovnice dodržovat, seznámila jsem se z agendou ohledně rozdělování financí, kterře náleží klientům (všichni totiž neumí hospodařit a všechny peníze by pravděpodobně utratili). Také jsem sestavila jídelníček na další víkend a seznam surovin, který se musel nakoupit.
4. Den klienti se chystali vyrazit na týdenní dovolenou do lázní. Proto bylo nutné zkontrolovat, zda mají nachystané všechny věci, které věci je třeba ještě dokoupit, zda mají dostatek peněz. Museli si napsat seznam všech věcí, které bylo třeba a určit osobu, která to pojede nakoupit do Znojma do obchodního domu.
5. Den jsem byla pověřena abych se na nákupy vypravila jako doprovod a pomocník s nákupem. Nesměla jsem ale nakupování vést, musela si ho klientka udělat sama. Ještě, že neměla dostatek peněz, protože by pravděpodobně vykoupila celý obchod, ale ty důležité věci by neměla. Musela jsem ji vždy přečíst věc, která byla na seznamu aby nekoupila něco jiného. Byl to vyčerpávající den.
6. Den mě čekala závěrečná dokumentace. Musela jsem zapsat, kdo všechno odjel do lázní, kam se mají poručníci v případě dotazů obrátit. Musela jsem projít oba baráčky jestli je všude všechno správně zavřeno, pozamykat všechno, odvést domácího pejska k sousedce, aby se o něho postarala a vrátit klíče na Zámek Břežany, kde si ho potom ostatní sociální pracovnice vyzvednou. Rozloučila jsem se na Zámku se všemi a poděkovala za možnost této praxe a dohodla se na další spolupráci.

Závěrečná reflexe:

Praxe se mi velmi líbila, byla jsem velmi překvapena, jak šikovní mohou být některé osoby se zdravotním znevýhodněním. Praxi jsem si vybrala hlavně proto, že jsem se chtěla dozvědět více o chráněném bydlení a praxe mě vůbec nezklamala. Byla jsem velmi překvapena, kolik toho klienti chráněného bydlení zvládnou sami a sociálního pracovníka skoro vůbec nepotřebují. Bylo to velmi zajímavé a poučné. Myslím si, že jsem se stala platným členem týmu a klienti si mě velmi oblíbili a já s nimi udržuji kontakt i o skončení praxe. Snažím se za nimi ve svém volném čase jezdit, protože jsou rádi za jakékoliv rozptýlení.

